

สถานภาพวิทยานิพนธ์ทางวาทวิทยาในคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาวอภิรดี โกเฮง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวาทวิทยา ภาควิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดง
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2550
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN OVERVIEW STUDY OF THESES IN SPEECH COMMUNICATION OF THE FACULTY OF
COMMUNICATION ARTS, CHULALONGKORN UNIVERSITY

Miss Aphiradee Koheng

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Speech Communication
Department of Speech Communication and Performing Arts
Faculty of Communication Arts
Chulalongkorn University
Academic Year 2007
Copyright of Chulalongkorn University

500729

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สถานภาพวิทยานิพนธ์ทางวาทวิทยาในคณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดย

นางสาวอภิรดี โกเฮง

สาขาวิชา

วาทวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ เมตตา วิวัฒนานุกูล

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยubl เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ เมตตา วิวัฒนานุกูล)

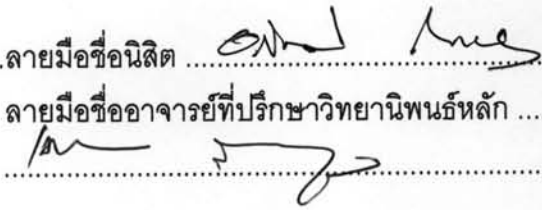
..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุจิระ โจรนประภายนต์)

อภิรดี โกลเฮง : สถานภาพวิทยานิพนธ์ทางวาทวิทยาในคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (AN OVERVIEW STUDY OF THESES IN SPEECH COMMUNICATION OF THE FACULTY OF COMMUNICATION ARTS, CHULALONGKORN UNIVERSITY)
 อ. ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ. เมตตา วิวัฒน์น่านกุล, 155 หน้า.

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงปริมาณและคุณภาพ (Quantitative and Qualitative Content Analysis) โดยการสร้างแบบ(Template) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสถานภาพองค์ความรู้ของวิทยานิพนธ์ทางวาทวิทยาที่ตีพิมพ์ระหว่างปีการศึกษา พ.ศ. 2542 – 2548 ของภาควิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 107 เล่ม

ผลการศึกษวิจัย พบว่า

1. ประเด็นที่มีการศึกษามากที่สุดคือ เรื่องรูปแบบและลักษณะการสื่อสาร โดยศึกษาในประเด็นเรื่องการสร้างความสัมพันธ์, การป้องกันและแก้ไขปัญหามากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องขององค์ประกอบการสื่อสารและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
2. องค์ประกอบการสื่อสาร ที่ทำการศึกษาาร่วมกันมากที่สุด คือ ผู้ส่งสาร-สาร-ผู้รับสาร และ การศึกษาในตัวสารเพียงอย่างเดียว ที่สุด รองลงมาเป็นการศึกษาร่วมกันของผู้ส่งสาร-สาร, สาร-ผู้รับสาร และ สาร-ผู้รับสาร-สภาพแวดล้อม
3. ระดับการสื่อสารที่พบมากที่สุดคือ การสื่อสารระหว่างบุคคล รองลงมาคือ การสื่อสารภายในกลุ่ม และการสื่อสารมวลชน เรียงตามลำดับ
4. บริบทการสื่อสารที่พบมากที่สุด คือ การสื่อสารเพื่อความบันเทิง รองลงมาคือ การสื่อสารเพื่อการเมือง และการสื่อสารในการบริหารจัดการ
5. แนวคิดทฤษฎีที่ใช้มากที่สุดคือ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการโน้มน้าวใจ การสร้างการยอมรับ และแนวคิดเรื่องวาทกรรมและการวิเคราะห์วาทกรรม
6. วิธีการวิจัยที่ใช้มากที่สุดคือ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกมากที่สุด รองลงมาเป็นการวิจัยเชิงสำรวจด้วยแบบสอบถาม และการวิจัยเอกสาร ในส่วนของวิธีการเก็บข้อมูลของการวิจัยนั้น พบการสัมภาษณ์ร่วมกับการใช้แบบสอบถามมากที่สุด รองลงมาคือ การวิเคราะห์เนื้อหาเพียงอย่างเดียว และการวิเคราะห์เนื้อหา ร่วมกับการสัมภาษณ์
7. ปัญหาและอุปสรรคทางการวิจัยที่พบมากที่สุดคือ ข้อจำกัดทางด้านเวลา ข้อจำกัดของผู้ถูกสัมภาษณ์ และข้อจำกัดในการเข้าถึงกลุ่มตัวอย่าง
8. ข้อค้นพบที่น่าสนใจที่สุดความรู้ทางวาทวิทยา ส่วนใหญ่จะเน้นในเรื่องของการโน้มน้าวใจ โดยแบ่งออกเป็นข้อค้นพบในส่วนของคุณลักษณะของผู้ส่งสาร การสร้างการยอมรับ และลักษณะของผู้นำ

ภาควิชา ... วาทวิทยาและสื่อสารการแสดง ...ลายมือชื่อนิติติ
 สาขาวิชาวาทวิทยา ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก
 ปีการศึกษา 2550

4985178028 : MAJOR SPEECH COMMUNICATION

KEY WORD: OVERVIEW STUDY / SPEECH / COMMUNICATION

APHIRADEE KOHENG : AN OVERVIEW STUDY OF THESES IN SPEECH COMMUNICATION OF THE FACULTY OF COMMUNICATION ARTS, CHULALONG KORN UNIVERSITY. THESIS PRINCIPAL ADVISOR : ASSOC.PROF METTA VIVATANANU KUL, 155 pp.

This research, conducted by documentary research, quantitative and qualitative content analysis, was aimed to study the state of arts of the theses in Speech Communication and Performing Arts, Faculty of Communication Arts, Chulalongkom University, during 1999 – 2005, totally 107 theses.

Results of the research are as follow :

1. Areas of study which are mostly studied are "Patterns and Nature of Communication", especially in the area of relationship building, "Problem Solving", "Communication Elements", and "Related Factors" respectively.
2. The elements of communication which are mostly studied are "Sender & Message & Receiver", "Only Message", "Sender & Message", "Message & Receiver" and "Message & Receiver & Environment" respectively.
3. The levels of communication which are mostly studied are "Interpersonal Communication", Group Communication" and "Mass Communication" respectively.
4. The contexts of communication which are mostly studied are "Entertainment Communication", "Political Communication", and "Management Communication" respectively.
5. The concepts and theories which are mostly used to explain the study are "Compliance Gaining", and "Discourse Analysis".
6. In – depth interview is mostly chosen as a research methodology, then "Survey Questionnaire, " Documentary Research", and "Interview & Survey Questionnaire" respectively.
7. Problems and limitations which are mostly found are "Time Constraint", Interviewers' Constraint", and "Inaccessibility towards Samples" respectively.
8. The major findings of studies, which lead to add some knowledge on Speech Communication, focus mostly in "Persuasion", "Senders' Characteristics", "Compliance Gaining" , and "Leadership Styles" respectively.

Department : Speech Communication and Performing Arts

Student's Signature

Field of Study..... Speech Communication

Principal Advisor's Signature

Academic Year 2007

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความรู้และความกรุณาจาก รศ.เมตตา วิวัฒน์านุกูล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ผู้ให้ความรู้ คำแนะนำ ตลอดจนการแก้ไขวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ถิรพันธ์ อนุวัชศิริวงศ์ และ ผศ.ดร.รุจิระ โรจนประภาณนต์ ที่กรุณาเป็นกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์พร้อมให้คำแนะนำอันมีค่าและเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาวาทวิทยาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาการความรู้ อันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตและการทำงาน และขอขอบคุณทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอบคุณเพื่อน ๆ วาทวิทยาทุกคนที่ร่วมกันสร้างช่วงเวลาดี ๆ ให้เกิดขึ้น ถือเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดแม้มันเป็นเพียงเวลาสั้น ๆ แต่ก็เคยเกิดขึ้น ขอขอบคุณทุกความช่วยเหลือในการรับส่งวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณในฐานะสำหรับการยื่นเรื่องสอบหัวข้อวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณดีที่ช่วยตรวจสอบแก้ไขและพิมพ์ออกมาเป็นรูปเล่ม น้องเกดสำหรับการวิ่งส่งวิทยานิพนธ์ฉบับตรวจสอบให้บัณฑิต นุกที่ช่วยเหลือในการส่งบทความวิชาการให้กับบัณฑิต ขอขอบคุณเมสเซนเจอร์ กิตติมศักดิ์ทุกท่าน ที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถึงบัณฑิตเป็นที่เรียบร้อย

ขอบคุณทุกกำลังใจ ที่พูดคุย ปลอบประโลมให้รู้สึกดี ๆ ขึ้นมา พี่ณ สำหรับการรับฟังปัญหา ขอขอบคุณโอ้เพื่อนที่อยู่เคียงข้างเสมอแม้ว่าจะไม่ค่อยได้เจอกัน และกับกำลังใจคนสุดท้าย แม้ไม่ได้พูดอะไรดี ๆ แต่ก็ทำให้รู้สึกดีขึ้นมาได้ ขอขอบคุณสำหรับที่พักอาศัยในกรุงเทพ ทั้งกับและภิมที่อนุเคราะห์ให้มีที่พักพิงในการทำวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณทุกคนที่เกี่ยวข้องที่ไม่ได้เอ่ยนามในที่นี้

ท้ายสุดนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบคุณทุกคนในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณพ่อ และคุณแม่ เป็นผู้ที่มีพระคุณต่อชีวิตลูกอย่างใหญ่หลวง เป็นผู้เสียสละอย่างสูงสุด เป็นแรงบันดาลใจ เป็นกำลังใจให้ลูกมีความอดทนและสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเข้มแข็ง เป็นทุนสำคัญในการเล่าเรียนและทำวิทยานิพนธ์ ทั้งเงินทุนและทุนชีวิต ที่ไม่เคยขาดตกบกพร่องแม้แต่น้อย

ขอบคุณตัวเองที่เลือกเรียนที่นี่ วาทวิทยาและสื่อสารการแสดง นิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย... สนุก สุข เศร้า และความทรงจำมากมายได้เกิดขึ้นที่นี่ วาทวิทยา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	7
1.3 ปัญหำนำการวิจัย.....	7
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	7
1.5 นิยามคำศัพท์.....	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2. แนวคิด ทฤษฎี และการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	39
3.1 รูปแบบการวิจัย.....	39
3.2 แหล่งข้อมูลและเอกสารที่ทำการศึกษา.....	39
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
3.4 การทดสอบเครื่องมือ.....	41
3.5 วิธีการเก็บข้อมูล.....	41
3.6 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
4. ผลการวิจัย.....	43
4.1 ตอนที่ 1 มิติต่าง ๆ ของวิทยานิพนธ์ทางด้านนาทวิทยา.....	44
4.2 ตอนที่ 2 ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยในวิทยานิพนธ์ทางด้านนาทวิทยา.....	76

5.	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	103
5.1	สรุปผลวิจัย.....	103
5.2	อภิปรายผลการวิจัย.....	110
5.3	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการวิจัย.....	117
	รายการอ้างอิง.....	119
	ภาคผนวก.....	121
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	155

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนและร้อยละของประเด็นการศึกษารูปแบบและลักษณะการสื่อสารโดยรวม.....	44
2	แสดงจำนวนและร้อยละของประเด็นการศึกษารูปแบบและลักษณะการสื่อสารโดยแจกแจงรายละเอียด.....	45
3	แสดงจำนวนและร้อยละของประเด็นการศึกษาในเรื่ององค์ประกอบการสื่อสารและปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยรวม.....	46
4	แสดงจำนวนและร้อยละของประเด็นการศึกษาในเรื่ององค์ประกอบการสื่อสารและปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยแจกแจงรายละเอียด.....	46
5	แสดงจำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ในเรื่ององค์ประกอบการสื่อสาร.....	48
6	แสดงจำนวนและร้อยละของผลการศึกษาในประเด็นของระดับการสื่อสารในวิทยานิพนธ์ทางวาทวิทยา.....	49
7	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพรวมของผลการศึกษาในประเด็นบริบทการสื่อสารในวิทยานิพนธ์ทางวาทวิทยา.....	50
8	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพรวมของบริบทการสื่อสารในประเด็นของสถานที่ที่ปรากฏอย่างชัดเจน.....	51
9	แสดงจำนวนและร้อยละของผลของบริบทการสื่อสารในประเด็นของสถานที่ที่ปรากฏอย่างชัดเจนโดยแจกแจงรายละเอียด.....	52
10	แสดงจำนวนและร้อยละของผลของบริบทการสื่อสารในประเด็นของบุคคลที่ปรากฏอย่างชัดเจนโดยแจกแจงรายละเอียด.....	53
11	แสดงจำนวนและร้อยละของแนวคิดทฤษฎีทางด้านรูปแบบและลักษณะการสื่อสาร.....	55
12	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพรวมแนวคิดทฤษฎีในระดับการสื่อสารต่าง ๆ ที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์.....	56
13	แสดงจำนวนและร้อยละของแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสื่อสารภายในตนเอง.....	57
14	แสดงจำนวนและร้อยละของแนวคิดทฤษฎีการสื่อสารระหว่างบุคคล.....	57
15	แสดงจำนวนและร้อยละของแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสื่อสารในกลุ่ม.....	58
16	แสดงจำนวนและร้อยละของแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสื่อสารในองค์กร.....	58
17	แสดงจำนวนและร้อยละของแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพูดในที่ชุมชน.....	59
18	แสดงจำนวนและร้อยละของแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม.....	59

19	แสดงจำนวนและร้อยละของแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับสื่อมวลชน.....	60
20	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพรวมแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการโน้มน้าวใจ.....	61
21	แสดงจำนวนและร้อยละของแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการโต้แย้งแสดงผลโดย แจกแจงรายละเอียด.....	61
22	แสดงจำนวนและร้อยละของแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการโน้มน้าวใจโดยแจกแจง รายละเอียด.....	62
23	แสดงจำนวนและร้อยละของแนวคิดเรื่องวาทกรรมและการวิเคราะห์วาทกรรม.....	63
24	แสดงจำนวนและร้อยละของแนวคิดทฤษฎีด้านภาษา.....	64
25	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพรวมของแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบริบทการสื่อสาร.....	65
26	แสดงจำนวนและร้อยละของแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้.....	66
27	แสดงจำนวนและร้อยละของแนวคิดทฤษฎีเฉพาะกลุ่ม.....	67
28	แสดงจำนวนและร้อยละของวิทยานิพนธ์ที่ใช้วิธีการวิจัยแบบต่าง ๆ.....	70
29	แสดงจำนวนและร้อยละของวิธีการเก็บข้อมูลของการวิจัย.....	71
30	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์.....	72
31	แสดงจำนวนของคู่ความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง.....	73
32	แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาและอุปสรรคในการวิจัยที่ระบุในวิทยานิพนธ์.....	74
33	แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาและอุปสรรคในการวิจัยโดยวิธีสัมภาษณ์.....	74